Adviesnota burgemeester en wethouders

Beleidsprogramma: 1.1 Bestuur en Organisatie
Domein: Domein Bedrijfsvoering en Dienstverlening
Zaakdossiernummer:Z260001778
Documentnummer: 2026.16592
Portefeuillehouder: mr. D.S.C. Jansen

Mede geadviseerd door: n.v.t.
Overlegd met portefeuillehouder: Ja
Overlegd met n.v.t.
Behandeldatum: 20-10-2026
Uiterste behandeldatum: 27-10-2026
Datum: 08-10-2026

Gemeenteraad		**Data**	**Communicatie extern**	
Beeldvormende avond			Persinformatie	
Ter kennisname			Bekendmaking	
Opiniërend			Persgesprek	
Besluitvormend			Inspraak	

Onderwerp:
Adviesnota over machtigen van VNG voor het ontwerpen van een nieuw selectiebesluit Nederlandse gemeenten 2027

Voorstel
1. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) te machtigen om namens het college van burgemeester en wethouders van Loon op Zand het Selectiebesluit gemeenten en intergemeentelijke organen 2027 voor te bereiden en de vaststelling daarvan door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te bevorderen.

Toelichting
Op 1 januari 2027 treedt de Archiefwet 2026 in werking en daarmee het Selectiebesluit gemeenten en intergemeentelijke organen 2027. In dit besluit is vastgelegd welke informatie van de gemeente blijvend wordt bewaard en welke informatie wordt vernietigd. Het Selectiebesluit vervangt de huidige Selectielijst 2020, die met ingang van 31-12-2026 wordt afgesloten.

Inleiding
Op 1 januari 2027 treedt de Archiefwet 2026 in werking en daarmee het Selectiebesluit gemeenten en intergemeentelijke organen 2027. Het Selectiebesluit legt vast welke informatie de gemeente blijvend bewaart en welke zij op termijn moet vernietigen. Het besluit vervangt de Selectielijst 2020, die per 31 december 2026 wordt afgesloten.

Hiervoor is het nodig dat het College van B&W een nieuwe machtiging aan de VNG afgeeft om namens gemeente Loon op Zand het Selectiebesluit 2027 op te stellen. Deze machtiging moet voor 1 november 2026 aangeleverd zijn bij de VNG. De VNG zal het Concept Selectiebesluit vervolgens door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) laten vaststellen. De voorgaande machtiging aan de VNG is afgegeven op basis van de oude Archiefwet, waardoor deze na 1 januari 2027 niet langer geldig is.

Beoogd effect
Het waarborgen van een rechtmatig, zorgvuldig en toekomstbestendig beheer van gemeentelijke informatie, door ervoor te zorgen dat de gemeente Loon op Zand ook vanaf 1 januari 2027 beschikt over een actueel en rechtsgeldig selectiebesluit voor het bewaren en vernietigen van archiefbescheiden.

Argumenten
1.1 Het laten ontwerpen van het Selectiebesluit door de VNG gaat sneller en is efficiënter
Wie niet voor 1 november de VNG heeft gemachtigd, moet zelf een selectiebesluit ontwerpen met eigen systeem- en risicoanalyse. Dat is een traject van jaren en vraagt om voldoende capaciteit en specifieke deskundigheid van onze organisatie .

Het is efficiënt om aan te sluiten bij het Selectiebesluit 2027, zodat gebruik kan worden gemaakt van de capaciteit en deskundigheid van de VNG.

1.2 Actualiseren van de Selectielijst 2020 is wenselijk
De methodiek achter de Selectielijst 2020 krijgt veel steun van de gemeenten, echter vanwege veel nieuwe wetgeving afgelopen jaren moeten er nieuwe bewaartermijnen komen die volgen uit deze nieuwe wetgeving. Dit is de uitkomst van de evaluatie uit 2024 over de Selectielijst 2020. Mede om die reden stelt de Adviescommissie Archieven het Selectiebesluit 2027 op. Op dit moment wordt het ontwerp Selectiebesluit afgestemd met het Nationaal Archief.
Er is gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot consultatie, in augustus is het ontwerp Selectiebesluit online aangeboden ter consultatie. Hier is door gemeente Loon op Zand op gereageerd.

Kanttekeningen
1.1 Door de machtiging aan de VNG wordt de bevoegdheid van het college bij het ontwerp ingeperkt.
De machtiging maakt dat er maar beperkt eigen keuzes in het bepalen van bewaar- en vernietigingstermijnen. Het college houdt wel de bevoegdheid om af te wijken op grond van artikel 3.9 hotspotmonitor. Door een ‘hotspot gebeurtenis’ aan te wijzen is het mogelijk om documenten rondom die gebeurtenis voor altijd te bewaren, ook al zouden deze volgens het Selectiebesluit 2027 vernietigd moeten worden. Daarnaast kan een machtiging altijd worden ingetrokken.

1.2 Er is geen besluitvorming mogelijk over de inhoud van het Selectiebesluit 2027.
U machtigt de VNG voor het ontwerp van het Selectiebesluit en sluit daarbij ook aan bij het Selectiebesluit 2027. De inhoud daarvan staat echter nog niet vast. Tijdens de consultatieperiode is er feedback gegeven door gemeente Loon op Zand. Na het aanbieden aan de Rijksarchivaris zal het ontwerp vervolgens zes weken ter inzage liggen, waarna het Selectiebesluit ter vaststelling aan de minister van OCW wordt aangeboden en per 1 januari 2027 in werking treedt.

1.3 Er is geen alternatief instapmoment
Tussentijds aansluiten is volgens de VNG niet mogelijk. Wie 1 november mist, moet zelf een selectiebesluit ontwerpen (zie argument 1.1).

Afstemming met andere afdelingen/clusters:

Ondernemingsraad:
Adviesnota hoeft niet aan de ondernemingsraad te worden aangeboden.

Personeel en organisatie consequenties:
Ja, er moet capaciteit worden ingezet voor het aanpassen van applicaties.

I&A
Ja, De nieuwe processen, bewaar -en vernietigingstermijnen moeten in alle applicaties worden ingericht met ingang van 1-1-2027.

Communicatie
Deze nota heeft geen impact op communicatie.

Bestuurlijk-juridische aspecten
Ja, Met het afgeven van de machtiging aan de VNG moet de gemeente Loon op Zand zich conformeren aan het Selectiebesluit 2027.

Financiën
Deze nota heeft geen impact op financiën. Het aanpassen van de nieuwe bewaar -en vernietigingstermijnen in applicaties valt onder regulier beheer van functioneel beheer. Kosten voor het aanpassen van applicaties vallen binnen bestaande budgetten.

Bijlagen
Bijlage 1: Ledenbrief VNG machtigingsformulier ontwerp selectiebesluit (2026.15870)
Bijlage 2: Machtigingsformulier- selectiebesluit-gemeenten (2026.12869)
Bijlage 3: Reactieformulier consultatie selectiebesluit 2027 gemeente LOZ (2026.16960)